

განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

„ჭიათურის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91-ე მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2024 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

ჭიათურის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2024-2027 წლების ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2024 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 8,4 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155¹ მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ბიუჯეტის პარამეტრები

სულ შემოსულობები განისაზღვრა 31410.2 მლნ. ლარით, მათ შორის:

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6¹-ე პუნქტების გათვალისწინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2024 წლის პროგნოზით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები ნომინალურ გამოხატულებაში 23 603,6 მლნ ლარს შეადგენს. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით 2024 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება 1 290,0 მლნ ლარით (5,7%-ით).

2024 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- დამატებული ღირებულების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა 20 103,6 მლნ ლარით;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით დღგ გაზრდილია 9%-ით (1 590,0 მლნ ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;

- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 500,0 მლნ ლარს;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი 8%-ით (300,0 ათასი ლარით) მცირდება.

2024 წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- გრანტების სახით დაგეგმილი მაჩვენებლები განისაზღვრება 270,0 ათასი ლარამდე:

- ✓ სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებიდან მისაღები მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად 270,0 ათასი ლარი;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით გრანტები 31%-ით (120,0 ათასი ლარით) მცირდება.

შემცირება გამოწვეულია არსებული სამხედრო აღრიცხვისა და გაწვევის სამსახურის თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადასვლით.

- შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 7 486,6 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის:

- ✓ პროცენტები 100,0 ათასი ლარი.

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით პროცენტები 36,6%-ით (57,904 ათასი ლარით) მცირდება

- ✓ რენტა 5199,4 ათასი ლარი;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით რენტა 5,4%-ით (300,6 ათასი ლარით) მცირდება.

შემცირება გამოწვეულია ბუნებრივი რესურსების მოსაკრებლის შემცირებით ვინაიდან, ბუნებრივი რესურსების მოპოვებაზე გადასახადის გადახდა შემცირებულია წინა და მიმდინარე წლებთან შედარებით.

- შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 2 041,2 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის:
 - ✓ სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი 2024,0 ათასი ლარი;
 - ✓ მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის 17,2 ათასი
- შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 146,0 ათასი ლარით.
- არაფინანსური აქტივების კლების (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს 50.0 ათას ლარს;

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები განისაზღვრა 31410.2 მლნ. ლარით

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს 31 410.2 მლნ ლარს (2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება 1 281.5 მლნ ლარით).

აღნიშნული ზრდა გამოწვეულია დამატებითი ღირებულების გადასახადის ზრდით.

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

- მმართველობა და საერთო დანიშნულება - 5 976,0 მლნ ლარი, მათ შორის:
 - ✓ საკრებულოს დაფინანსება - 1 241,0 მლნ ლარი;
 - ✓ მერია - 4 415,0 მლნ ლარი;
 - ✓ სარეზერვო ფონდი - 100,0 ათასი ლარი;
 - ✓ წინა წლების წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვა - 50,0 ათასი ლარი;
 - ✓ მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა- 130,0 ათასი ლარი;
 - ✓ თანამშრომლების სწავლება გადამზადება - 40,0 ათასი ლარი;
- ინფრასტრუქტურის განვითარება - 6 359,0 მლნ ლარი; მათ შორის:
 - ✓ გზების მშენებლობა კაპიტალური რეაბილიტაცია - 1 079,0 მლნ ლარი, მათ შორის:
 - 1) სოფელ ქვედა ბერეთისაში კვიჟინაძეების უბნის გზის რეაბილიტაცია - 17 587 ლარი (ხელშეკრულება გაფორმებულია);
 - 2) სოფელ ქვედა ბერეთისაში ზედა კვიჟინაძეების უბნის გზის რეაბილიტაცია - 124 987 ლარი (ხელშეკრულება გაფორმებულია);
 - 3) სოფელ ვაჭევში გზის რეაბილიტაცია- 156 000 ლარი (ხელშეკრულება გაფორმებულია);
 - 4) საინჟინრო მონიტორინგის თანხა - 430 426 ლარი;

5) რეგიონალური განვითარების ფონდიდან გამოყოფილი თანხების თანადაფინანსება - 350 000 ლარი.

- ✓ წყლის სისტემების ექსპლოატაცია -820,0 ათასი ლარი;
- ✓ გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია - 650,0 ათასი ლარი;
- ✓ მუნუციპალური სატრანსპორტო სისტემის სუბსიდირება - 2 900,0 მლნ ლარი;
- ✓ საცხოვრებელი სახლების სახურავების რეაბილიტაცია,სახურავის მასალის შეძენა - 100,0 ათასი ლარი;
- ✓ მწვანე ნარგავების განაშენიანება,სკვერების მოვლა-პატრონობა - 210,0 ათასი ლარი - ქ.ჭიათურაში წმინდა გერმანეს ქუჩის მიმდებარედ სკვერის მოწყობის სამუშაოებისათვის (ხელშეკრულება გაფორმებულია) .
- ✓ სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა/თანადაფინანსება - 600,0 ათასი ლარი;

➤ დასუფთავება და გარემოს დაცვა განისაზღვრა - 2 500,0 მლნ ლარი:

- ✓ დასუფთავება და ნარჩენების გატანა - 2 500,0 მლნ ლარი (სუბსიდია)

➤ განათლება - 7 000,0 მლნ ლარი:

- ✓ სკოლამდელი განათლება - 7 000,0 მლნ ლარი;

➤ კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი - 7 178,2 მლნ ლარი მათ შორის:

- ✓ სპორტის განვითარების ხელშეწყობა - 3 568,2 მლნ ლარი, მათ შორის:
- ✓ სპორტის სხვადასხვა სახეობების განვითარების ხელშეწყობა N27 სპორტული სკოლა - 1 350,0 მლნ ლარი;
- ✓ რაგბის განვითარების ხელშეწყობა - 380,0 ათასი ლარი;
- ✓ ბავშვთა და მოზარდთა განვითარების ხელშეწყობა - 520,0 ათასი ლარი;
- ✓ სპორტული ღონისძიებების დაფინანსება - 300,0 ათასი ლარი;
- ✓ სპორტული ობიექტების აღჭურვა,რეაბილიტაცია - 1 018,2 მლნ ლარი, მათ შორის:
ნაგუთის სპორტული მოედნის რეაბილიტაცია (ხელშეკრულება გაფორმებულია) - 189,709 ათასი ლარი
ქ.ჭიათურაში უნივერსალის მიმდებარე ტერიტორიაზე საცურაო აუზის მოწყობის სამუშაოები (ხელშეკრულება გაფორმებულია) - 828,491 ათასი ლარი
- ✓ სპორტული სფეროს განვითარება - 3 480,0 მლნ ლარი. მათ შორის :
 - ✓ N1 სამუსიკო სკოლა - 450,0 ათასი ლარი
 - ✓ N2 სამუსიკო სკოლა - 300,0 ათასი ლარი
 - ✓ სახვითი ხელოვნების განვითარება - 190,0 ათასი ლარი
 - ✓ საბიბლიოთეკო ქსელის ფუნქციონირება - 400,0 ათასი ლარი
 - ✓ კულტურის შემოქმედებითი ცენტრის ფუნქციონირების ხელშეწყობა - 1900,0 მლნ ლარი
 - ✓ სსიპ აკაკი წერეთლის სახელობის დრამატული თეატრი - 20,0 ათასი ლარი

- ✓ კულტურული ღონისძიებები - 120,0 ათასი ლარი
- ✓ რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა - 100,0 ათასი ლარი
- ✓ ახალგაზრდობის მხარდაჭერა - 130,0 ათასი ლარი

➤ **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა - 2 397,0 მლნ ლარი, მათ შორის:**

- **სოციალური დაცვა - 2 137,0 მლნ ლარი, მათ შორის:**
- ავადმყოფთა სოციალური დაცვის პროგრამა - 1 142,0 მლნ ლარი;
- ომის ვეტერანთა დაკრძალვა - 5,0 ათასი ლარი;
- უფასო სასადილო - 270,0 ათასი ლარი;
- მოსახლეობის სოციალური დაცვა - 75,0 ათასი ლარი;
- ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა - 525,0 ათასი ლარი;
- სტიქიის შედეგად დაზარალებულთა დახმარება - 30,0 ათასი ლარი;
- ომის ვეტერანთა დახმარება - 90,0 ათასი ლარი;

ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება:

წლიური ბიუჯეტის პროექტი არ ანიჭებს ან ზღუდავს ბავშვთა უფლებრივ მდგომარეობას და ასახავს არსებული პოლიტიკის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დასაფინანსებლად საჭირო რესურსებს პასუხისმგებელი მხარჯავი დაწესებულებების შესაბამის პროგრამულ კოდებში.

დადგენილების წარმდგენი

მუნიციპალიტეტის მერი

გ. ძიგებანიძე

დადგენილების ავტორი

მუნიციპალიტეტის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ხელმძღვანელი

[Handwritten signature]